Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted

3. søndag i treenighetstiden – Søndag 9. juni 2024

Prekentekst: Joh 1,35-51
Lesetekst I: Jes 50,4-5
Lesetekst II: Rom 8,28-30

Kom og se!

Jesus begynner sin virksomhet

Johannesevangeliet innledes med Johannesprologen, der evangelisten beskriver Jesus som Ordet som kom til jord. Videre leser vi at forfatterens navnebror, døperen Johannes, vitner om Jesu identitet og om sin egen stilling i forhold til Jesus. De jødiske lederne ønsker å vite hvem denne spesielle, originale fyren er: Kan *han* være den salvede - Messias? Døperen avkrefter dette, og presenterer seg ydmykt som forløperen, som forbereder folket på å møte ham som er så mye større enn Johannes selv. *«Jeg er en røst som roper i ødemarken: Gjør Herrens vei rett, som Jesaja har sagt.»* (Jes 40,3). Så dukker Jesus opp der Johannes og disiplene utøver sitt kall, og døperen peker på ham og sier *«Se, Guds lam, som bærer bort verdens synd»,* v. 29. Johannes har tidligere døpt Jesus og sett Ånden komme ned over ham som en due. Han kan bekrefte at *«han er Guds Sønn» (vers 34).*

«Kom og se!» - de første disiplene

Også dagen etter ser døperen Johannes og to av disiplene Jesus komme, og døperen gjentar: *«Se, Guds lam!»* Det vekker interesse hos de to disiplene hans, som så følger etter Jesus. Det enkle spørsmålet deres er: «Rabbi (=lærer), hvor bor du? *«Kom og se!»* svarer Jesus. Dette skjer ved den tiende timen på dagen, dvs. kl. 16, og resten av dagen er de to gjester hos Jesus.

Dette forandrer deres liv! Vi vet ikke helt hva de snakker om, men samværet med Jesus overbeviser de to om at Han er den som det jødiske folket har ventet på i århundrer. Andreas, den ene av dem, leter så opp sin bror, Simon, og deler nyheten med ham: *«Vi har funnet Messias! … Så førte han Simon til Jesus.»*

Jesus gir Simon et nytt navn, Kefas (fra arameisk), eller Peter (fra gresk), som begge betyr stein eller klippe. Med dette får Peter en ny identitet som peker fram mot den tjenesten som Jesus senere utdyper og kaller ham til, Matt 16,18 f, Joh 21,15 ff.

Den neste Jesus møter og kaller til etterfølgelse, er Filip fra Betsaida, en by like nord for Jordanelvas utløp i Genesaretsjøen. Også Andreas og Peter er fra samme by, så muligens har Filip allerede hørt deres vitnesbyrd om Messias når han selv møter Jesus. I Filips eget vitnesbyrd til Natanael hører jeg begeistring, mens Natanaels skeptiske svar viser til

Nasarets lave status. Kunne det komme noe godt derfra? *«Kom og se!»* er Filips utfordring – den samme som Jesus ga de to som fulgte etter ham. Natanael blir forundret over at Jesus allerede kjenner ham og har sett ham før de møtes. Han lar seg overbevise, mens Jesus lover at han skal få se større ting enn dette! Jesus kaller seg *Menneskesønnen* (vers 51) og ifølge fotnoten til verset er dette den vanligste betegnelsen Jesus bruker på seg selv. Uttrykket har bakgrunn i Det gamle testamentet (Dan 7,13).

For vår tid

Møtet med Jesus som Messias er livsforvandlende også for dagens jøder, når de tar imot ham. Ja, det samme gjelder jo for alle mennesker! Men jødefolket har en nær 4000 år lang historie med Gud, de har de gammeltestamentlige skriftene og har levd med messiasforventningene i så mange generasjoner. Og de er opplært i at Jesus *ikke* er Messias!

Da kan åpenbaringen av at han nettopp *er* deres Messias, bli rystende. Det kan forårsake et jordskjelv i deres liv og påføre dem store sosiale omkostninger. For å skjønne det, kan det hjelpe oss å huske jødenes trosbekjennelse i 5 Mos 6,4: *«Hør, Israel! Herren er vår Gud, Herren er én.»* Å tro på Jesus ses på som brudd med bekjennelsen til den ene, sanne Gud. Likevel opplever vi at flere og flere jøder får dette livsforvandlende møtet med Jesus i det de ser at han er den som svarer til og oppfyller profetiene i deres bibel, Det gamle testamente.

De som hørte døperens ord: *«Se, der er Guds lam som bærer bort verdens synd»,* hadde offertjenesten i tabernakelet og senere tempelet som bakgrunn. Ofringene var fremdeles i full funksjon. Uten dette bakteppet ville vel ikke ordene gitt mening for noen. Døperen Johannes peker på sammenhengen mellom offertjenesten og Jesus som skal gi sitt liv som det siste og endelige offeret for synd. Både evangelisten Johannes og døperen Johannes står i tidsskillet mellom det gamle og det nye.

«Kom og se!» Noen får også i dag se Jesus med sine fysiske øyne. Men for de fleste skjer møtet med ham gjennom hans ord, ved Den hellige ånds åpenbaring. Invitasjonen må lyde til menighetene som hører prekenen denne søndagen, «så de kan høre på disiplers vis», se leseteksten, Jes 50,4b.

Som Jesu disipler i 2024 vil vi bidra til at både jøder og ikke-jøder blir invitert til *å komme og se*!

Ellen Raen
Misjonsrådgiver i Den Norske Israelsmisjon
ellen@israelsmisjonen.no